

[Bertel Haarder.]

over til en offentlig status? Det kan vi ikke rigtig forstå.

Vi synes også, det er betænkeligt at overføre folkeskolens ansættelsessystem til dette felt, selv om jeg godt kan se, det foregår med visse modifikationer. Tjenestemandsansættelsen skal man ikke udbrede på felter, hvor det ikke er strengt nødvendigt, specielt ikke på et område, der skal være fleksibelt, og hvor mange med ansættelse på en eller anden institution blot kan have nogle få timer. Dette vil måske i virkeligheden være det ideelle. Jeg vil altså godt stille et kritisk spørgsmålstejn ved dette med tjenestemandsansættelsen.

Ligeledes mener jeg ikke, man bør sætte grænser for, hvor mange timer den enkelte kan have. Hvis en person, som er familieforsørger, og som er nervøs for at være uden indtægter i alt for lang tid, sætter sig for, at han ved at tage 30 timer om ugen vil klare sin HF-eksamen på 1 år, hvorfor skal vi så forhindre ham i det? Det vil måske afskrække ham fra overhovedet at binde an med det, så den grænse vil vi godt fjerne.

Dernæst lidt om økonomien. Forslaget koster jo en del, fordi man dels fjerner indskrivningsgebyret og dels gør materialer og bøger gratis. Vi er ikke helt sikre på, at man skal fjerne indskrivningsgebyret, og inden vi giver tilsagn om, at der skal stilles gratis materialer og bøger til rådighed, vil vi godt have en kortlægning af, hvorledes det ser ud i hele undervisningssektoren med hensyn til at stille bøger og materialer og andre ting gratis til rådighed for eleverne, for ellers risikerer vi, at der om en måned stiller en ny gruppe og siger: nu har I givet det til enkeltfagskurserne, så skal I da også give det til os. Så kan vi blive jaget hele vejen rundt i manegen. Inden vi siger ja til dette, vil vi godt have at vide – selvfølgelig i udvalget, det behøver ikke at være på denne dag – hvor meget det egentlig er, vi i realiteten siger ja til ved at sige ja til dette. Gratisprincippet spreder sig som bekendt som ringe i vandet. Det er rart at vide, hvor stor en bølge det er, man sætter i gang.

Vedrørende realkurserne, da kan jeg tilslutte mig de spørgsmål, som fru Gerda Møller tidligere har stillet. Det vil jeg gerne være med til at dyrke i udvalget.

I øvrigt er vi som sagt positive over for forslaget.

Gerda Møller (KF):

Det konservative folkeparti kan ikke have noget at indvende imod, at der bliver mulighed for vederlagsfri kursusundervisning til real-, studenter- og HF-eksamen, og heller ikke, at der fortsat tilbydes voksne prøveforberedende undervisning, således som den tilbydes i henhold til lov om fritidsundervisning. Det giver mulighed for at komme både undervisningskløften og generationskløften til livs. Men vi finder det helt og aldeles urimeligt, at man tager den prøveforberedende undervisning, når det gælder enkeltfagene, ud af fritidsloven og lægger den over til amterne. Hvis man virkelig vil opfylde det behov, som mange voksne mennesker har for at kunne sammensætte deres uddannelse af fag inden for flere af de undervisningsområder, som findes for børn og unge, så skal man efter vores mening ikke udforme sit tilbud på en sådan måde, at det snarere afskrækker folk end tiltrækker dem. Jeg mener, at den måde, som det vil blive tilrettelagt på efter dette lovforslag, meget let vil føre til, at hele denne form for undervisning let kommer til at glide ind under det, jeg vil kalde den gymnasiale form.

Man skal huske på, at mange af de mennesker, der her er tale om, har en skræk for det formelle system, som lovforslaget her bygger på; de føler sig langt mere tiltalt af – og for manges vedkommende også mere fortrolig med – undervisningen under fritidsloven.

Vi kan også være bange for den store administration, som lovforslaget medfører. Jeg tænker på det store repræsentantskab og repræsentantskabet for hvert enkelt kursus. Vi kender jo tilsvarende eksempler fra radioen og fra amtscentraler for undervisningsmidler, og det er nok til at virke afskrækkende på os.

Hertil kommer frygten for det antal faste stillinger for lærerne, som forslaget medfører.

Med hensyn til opstillingen over de umiddelbare økonomiske konsekvenser af lovforslaget vil jeg også sige, at det jo fremgår af tallene, at det bliver 11,6 mill. kr. dyrere pr. år, når udgiften til elevernes indskrivningsgebyr og læremidlerne er trukket fra. Godt nok vil man altså spare disse 11,6 mill. kr. igen, men da disse besparelser fremkommer ved en skønnet aktivitetsnedgang på de eksisterende private realkurser på 33 pct., som det anføres, så er det ikke noget, der ligefrem fremmer det konservative folkepartis velvilje.